

Ném Đá

Đoàn Khôi msc

Khi ấy, Đức Giê-su đến núi Ô-liu. Vừa tảng sáng, Người trở lại Đền Thờ. Toàn dân đến với Người. Người ngồi xuống giảng dạy họ. Lúc đó, các kinh sư và người Pha-ri-sêu dẫn đến trước mặt Đức Giê-su một phụ nữ bị bắt gặp đang ngoại tình.

Họ để chị ta đứng ở giữa, rồi nói với Người: "Thưa Thầy, người đàn bà này bị bắt quả tang đang ngoại tình. Trong sách Luật, ông Mô-sê truyền cho chúng tôi phải ném đá hạng đàn bà đó. Còn Thầy, Thầy nghĩ sao?" Họ nói thế nhằm thử Người, để có bằng cớ tố cáo Người.

Nhưng Đức Giê-su cúi xuống lấy ngón tay viết trên đất. Vì họ cứ hỏi mãi, nên Người ngẩng lên và bảo họ: "Ai trong các ông sạch tội, thì cứ việc lấy đá mà

ném trước đi." Rồi Người lại cúi xuống viết trên đất. Nghe vậy, họ bỏ đi hết, kể trước người sau, bắt đầu từ những người lớn tuổi. Chỉ còn lại một mình Đức Giê-su, và người phụ nữ thì đứng ở giữa.

Người ngẩng lên và nói: "Này chị, họ đâu cả rồi? Không ai lên án chị sao?" Người đàn bà đáp: "Thưa ông, không có ai cả." Đức Giê-su nói: "Tôi cũng vậy, tôi không lên án chị đâu! Thôi chị cứ về đi, và từ nay đừng phạm tội nữa!"

(Tin Mừng Gio-an, chương 7 câu 53 đến chương 8 câu 11).

Bạn thân mến, câu chuyện người phụ nữ ngoại tình này là một trong những câu chuyện hay nhất trong Kinh Thánh. Câu chuyện hay không chỉ vì đậm tính chất nhân văn (lòng thương xót và sự khôn ngoan của Đức Giê-su khi bị các kinh sư và những người Pha-ri-sêu thách đố). Câu chuyện hay, tôi thiết nghĩ, còn vì giàu tính chất hình ảnh và đậm tính chất tôn giáo khiến người nghe phải dừng lại và suy tư. Một trong những hình ảnh tôi chợt bắt gặp trong câu chuyện là hình ảnh “**ném đá**”.

Trong câu chuyện, các kinh sư và những người Pha-ri-sêu rõ ràng không chỉ muốn ném đá người nữ ngoại tình bị bắt quả tang (với quyền lực tôn giáo của kinh sư và các nhà thông luật thì việc ném đá một người phụ nữ như thế đâu cần thiết phải tham vấn Đức Giê-su!). Khi các ông mang người nữ ấy đến trước Đức Giê-su trong hoàn cảnh này, thì các ông cũng đang toan tính ném đá chính Đức Giê-su. Việc lên án người đàn bà là một cái cớ để kết án Đức Giê-su. Kinh Thánh nói rõ điều này: *Họ nói thế nhằm thử Người, để có bằng cớ tố cáo Người.*

Trong cuộc sống hằng ngày của chúng ta có biết bao nhiêu cái ném đá mà đôi khi không khiến cho người ta bị tổn thương về mặt thân xác, nhưng nó khiến cho lòng người bị tổn thương. Có thể bạn đã từng có những kinh nghiệm bị ném đá vô hình như thế trong cuộc sống hằng ngày, trong công việc, trong gia đình, trong những mối tương quan với những người thân thiết nhất của mình. Người càng thân, càng dễ bị tổn

thương bởi những lúc bị ép buộc vào hoàn cảnh đã định trước, bởi những khi lòng tin bị phản bội, bởi những khi làm lỗi nhưng không gặp được tha thứ.

Có những lúc bị ném đá vì thật sự có lỗi, nhưng có lẽ bạn và tôi vẫn đau vì sự cay đắng trong cái kết án của người đời. Cũng có khi bị ném đá vì những lẽ luật bị đe dọa, vì lợi ích hay quyền lực của cá nhân ai đó bị lung lay. Ném đá vì bị ghen ghét giữa dòng đời nhiều cạnh tranh và nông nổi. Con người ta có lẽ không ít thì nhiều cũng đã từng bị ném đá bởi người khác. Bởi lẽ chúng ta vốn dĩ dễ bị kích động để lên án và kết án, trước khi nhìn lại mình.

Lên án là tố cáo người khác về tội lỗi của họ một cách công khai. Còn kết án là ném đá để làm tổn thương, hạ thấp danh dự và mặt mũi người khác vì lỗi lầm của họ. Cái đau khi bị ném đá đôi khi không nằm ở cảm giác bị lên án và kết án. Cái đau nhất có khi nằm ở chỗ: việc lên án và kết án được thực hiện công khai trước xã hội nhiều lời ra tiếng vào, trước mặt người đời có đôi khi nhiều thờ ơ và thiên cận trong suy nghĩ. Cái đau nhất nằm ở chỗ: danh dự và nhân phẩm con người bị xem thường, bị hạ thấp, thậm chí bị chà đạp. Trong một xã hội tiến bộ về mặt thông tin kĩ thuật như hôm nay, thật không quá khó khăn để con người ta ném đá nhau, làm tổn thương danh dự và nhân phẩm của nhau như thế.

Thiết nghĩ tại sao con người ta lại ném đá nhau như thế? Thiết nghĩ vì sao phải lên án và kết án lẫn nhau cho dẫu biết rằng không ai là không có những lỗi lầm và lỗi lầm trong cuộc sống?

Tôi nghĩ đến hai lý do này. Thứ nhất, con người ta không có mấy người *hiểu rõ* về bản thân mình. Có thể tôi ‘biết’ về mình nhưng chưa chắc gì tôi đã ‘hiểu’ về mình. Mà có hiểu rồi thì phải hiểu rõ thì may ra mới có thể trách khỏi lòng ham muốn lên án kẻ khác. Hiểu càng rõ tôi tin chắc rằng không ai có thể tự mình cho rằng mình hoàn hảo, không ai mà không cúi đầu mà bỏ đi như những người đang muốn ném đá người phụ nữ ngoại tình kia. Khi hiểu về mình tôi và bạn tự biết cái mình cần làm không phải là ném đá người khác mà phải nên đấm ngực thú tội của bản thân, không phải là một thái độ kết án kẻ khác mà tiếng lương tâm tự vấn cho lòng mình. Cái đặc biệt trong vụ án người nữ ngoại tình là sự chuyển biến bất ngờ của tình thế. Đức Giê-su bằng một câu nói đã xoay chuyển vụ án về người đàn bà kia (hay đúng hơn là vụ án Giê-su) trở thành một vụ án lương tâm: ***"Ai trong các ông sạch tội, thì cứ việc lấy đá mà ném trước đi."*** Lý do thứ hai khiến cho con người ta có thể dễ dàng ném đá lẫn nhau đó là, khi ném đá người khác thì một cách vô hình nào đó tôi đang tự cho rằng mình tốt hơn người khác. Khi người khác bị hạ thấp, cái tôi trong con người dường như được thổi phồng lên, bởi lẽ tôi và bạn trộm có ý nghĩ rằng ít ra mình không tệ như ai kia!

Khi ném đá người khác tôi mong muốn loại bỏ người khác ra khỏi xã hội, cộng đoàn, gia đình, hay một nhóm người nào đó. Khi đó, dường như vị trí, chỗ đứng của tôi được khẳng định hơn, được chắc chắn hơn trong cái suy nghĩ âm thầm ích kỉ của lòng dạ con người ta. Không ai không mong muốn mình thuộc về một nơi nào đó, một nhóm người nào đó. Thế nên, con người ta sẽ tìm mọi cách để duy trì và khẳng định “thuộc tính” (tính chất thuộc về) của mình. Một trong những ý tưởng sai lầm của con người ta đó là chúng ta cho rằng “thuộc tính” của mình chỉ có thể được khẳng định khi có ai đó bị loại bỏ, khi có ai đó ở bên ngoài, khi “loại tính” xuất hiện. Như con người ta chỉ thấy mình giàu có khi có người nghèo hơn mình. Nếu ai cũng có một tài sản như nhau thì không ai thấy mình hơn kẻ khác về vật chất, thì chẳng có sự phân biệt người giàu và kẻ nghèo.

Bạn thân mến, khi Đức Giê-su bị lên án, kết án và chịu một cái chết không chỉ đau khổ về mặt thể xác mà nặng nề hơn, đó là một cái chết tận cùng của tủ nhục con người, Đức Ma-ri-a, được Kinh Thánh diễn tả, chỉ đi theo Đức Giê-su trên đường lên đồi Sọ và cuối cùng đứng bên thập giá trong lặng lẽ...

Cái lặng lẽ của Đức Ma-ri-a trước cảnh kết án của con mình tất nhiên không phải là sự đồng thuận mà là cái lặng lẽ trong chịu đựng, trong khiêm tốn, và trong nguyện cầu. Cái lặng lẽ của Đức Ma-ri-a khiến tôi nhớ đến lời Đức Giê-su nói: "...hãy học cùng ta vì ta hiền lành và khiêm nhường trong lòng" (Mát-thêu, chương 11 câu 29). Liệu bạn và tôi có hiền lành và khiêm nhường trong lòng được hay không trước những cái ném đá của người khác, của xã hội? Hay nếu đáp trả lại những thứ ném đá như thế, chúng ta sẽ đáp trả thế nào?

Tôi xin kết thúc bài suy niệm này bằng hai lời. Một là lời Đức Giê-su nói với người phụ nữ: "Không ai kết án chị sao? Ta cũng vậy, ta cũng không kết án chị đâu." Đức Giê-su Ki-tô đã đồng mình vào với những ai biết nhìn lại mình, biết tha thứ và rộng với anh chị em mình: *Ta cũng vậy. Ta cũng không kết án.*

Hai là một lời nổi tiếng của Đức Thánh Cha Phan-xi-cô khi được giới báo chí hỏi về quan điểm của ngài đối với những người đồng tính: "Tôi là ai mà đánh giá người khác?" (*Who am I to judge?*). Chúng ta là ai mà có thể lên án và kết án người khác? Bởi vì khi chúng ta ném đá người khác là khi chúng ta ném đá chính mình.

Đoàn Kholi - msc